

Latinská 2. deklinace

Lekce 2

2. DEKLINACE

- ▶ koncovka gen. sg. **-ī**
- ▶ rod substantiv 2. deklinace: **M+(F)+N**;
  - ▶ feminina spíše výjimečně:
    - řecká substantiva (*atomus, methodus, periodus, diameter*)
    - latinská substantiva (*alvus, humus, bolus, sambucus*)
  - ▶ zakončení nom.sg. **-us/-er (M/F)** nebo **-um (N)**
    - *nervus, cancer* (gen. sg. *cancrī*: srov. *puer, puerī*)
    - *ligamentum*
- ▶ vzory: **musculus, -ī, m. + cerebrum, -ī, n.**
  - *musculus* = vzor pro maskulina a feminina 2. dekl.
  - *cerebrum* = vzor pro neutra 2. dekl.

2. DEKLINACE – vzor *musculus*

---

	sg.	pl.
nom.	musculus	muscul- ī
gen.	muscul- ī	muscul- ōrum
akuz.	muscul- um	muscul- ōs
abl.	muscul- ō	muscul- īs

2. DEKLINACE – vzor *cerebrum*

---

	sg.	pl.
nom.	cerebrum	cerebr- a
gen.	cerebr- ī	cerebr- ōrum
akuz.	cerebrum	cerebr- a
abl.	cerebr- ō	cerebr- īs

Pravidla pro skloňování všech neuter

▶ 1. pravidlo:

- tvar nominativu = tvaru akuzativu
- platí v singuláru i plurálu

▶ 2. pravidlo:

- v nom. pl. a akuz. pl. mají vždy koncovku **-a**

Srovnání vzorů 2. deklinace

---

	sg.		pl.	
nom.	musculus	cerebrum	musculī	cerebra
gen.	musculī	cerebrī	musculōrum	cerebrōrum
akuz.	musculum	cerebrum	musculōs	cerebra
abl.	musculō	cerebrō	musculīs	cerebrīs

Skloňování řeckých substantiv 2. deklinace

▶ maskulina + (feminina)

- v nom. sg.: **-os** (~ lat. *-us*)
  - *nephros, stomachos (/stomachus)*
- skloňují se podle vzoru *musculus*, s výjimkou akuz. sg.
  - *nephros*: nephro**n**; *stomachos*: stomacho**n**

▶ neutra

- v nom.sg.: **-on** (~ lat. *-um*)
  - *colon, skeleton (/sceletum)*
- skloňují se podle vzoru *cerebrum*
  - ! pozor na akuz.sg. (= nom. sg.): *colon, skeleton*

Přehled koncovek 1. a 2. deklinace

---

	sg.		pl.	
	1.D	2.D	1.D	2.D
nom.	-a/-ē/-ēs	-us/-er/-um	-ae	-ī/-a
gen.	-ae/-ēs	-ī	-ārum	-ōrum
akuz.	-am/-ēn	-um/-on	-ās	-ōs/-a
abl.	-ā/-ē	-ō	-īs	-īs

Skloňování adjektiv 1. a 2. deklinace

- ▶ skloňují se podle vzorů 1. a 2. deklinace
  - tvary pro maskulina podle *musculus*
  - tvary pro feminina podle *vena*
  - tvary pro neutra podle *cerebrum*
- ▶ adjektivní tvary pro maskulina končí v nom. sg. na *-us/-er*
  - ▶ *longus, longa, longum*
  - ▶ *dexter, dextra, dextrum*
    - ▶ tvary končící na *-er* jsou dvojího typu:
      - *sinister, sinistra, sinistrum* (kmen *sinistr-*)
      - *liber, libera, liberum* (kmen *liber-*)

